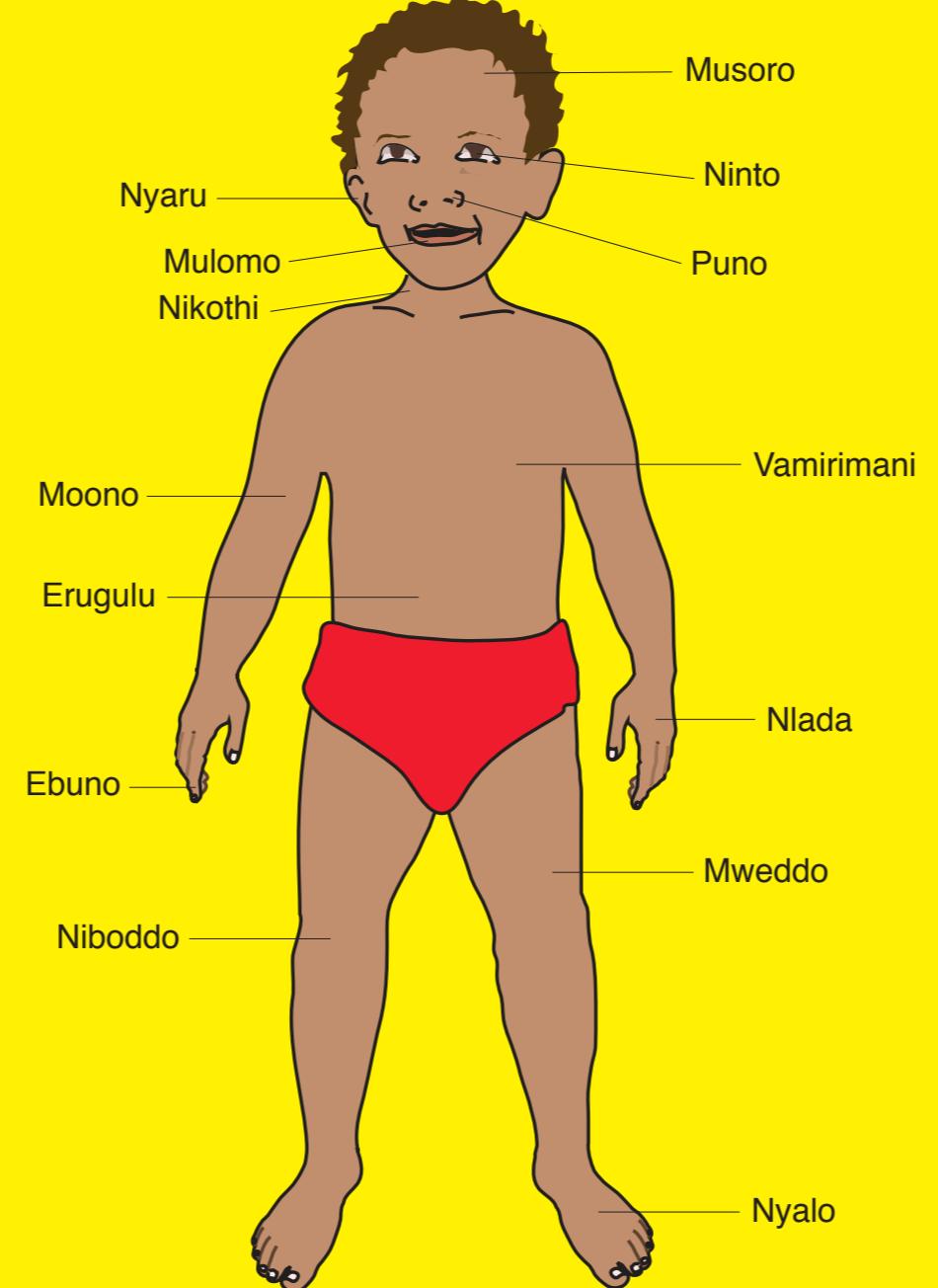

Thima ya dhaano

Echuwabo

A produção deste livro tornou-se possível graças ao apoio do povo Americano através da Agência dos Estados Unidos para o Desenvolvimento Internacional (USAID). O conteúdo desta publicação é da total responsabilidade do Ministério da Educação e Desenvolvimento Humano da República de Moçambique.

FICHA TÉCNICA

Título:

Thima ya dhaano

Língua:

Echuwabo

Coordenação Editorial - MINEDH:

Telésfero de Jesus

Vamos Ler!:

Samima Patel, Abdala Machude, Amélia Bazima,
Dilson Buque e Francisco Sampaio

Autores:

Maria Victor, Suzete Salvador, Felix Gravata,
Eugénio Candieiro e Cristino Chiposse

Assessoria Linguística e metodológica:

Maria Victor

Ilustração:

Orlando Chissano

Maquetização:

Mulandhy d'Fer

Capa:

Mulandhy d'Fer e Orlando Chissano

Impressão:

Nova Delhi, Índia

Tiragem:

563

N.º do registo:

10026/RLINICC/2019

Financiado pela USAID

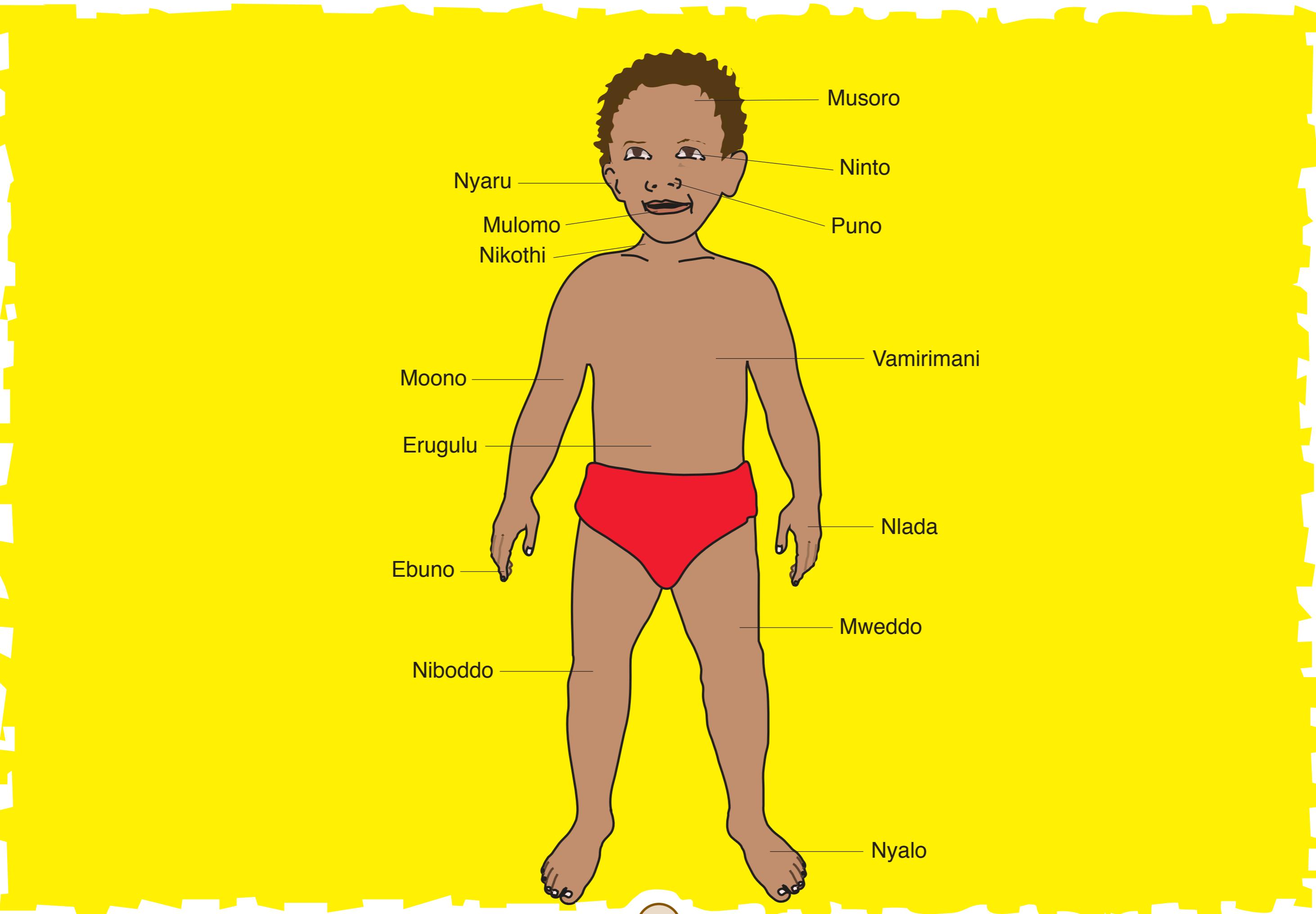
República de Moçambique

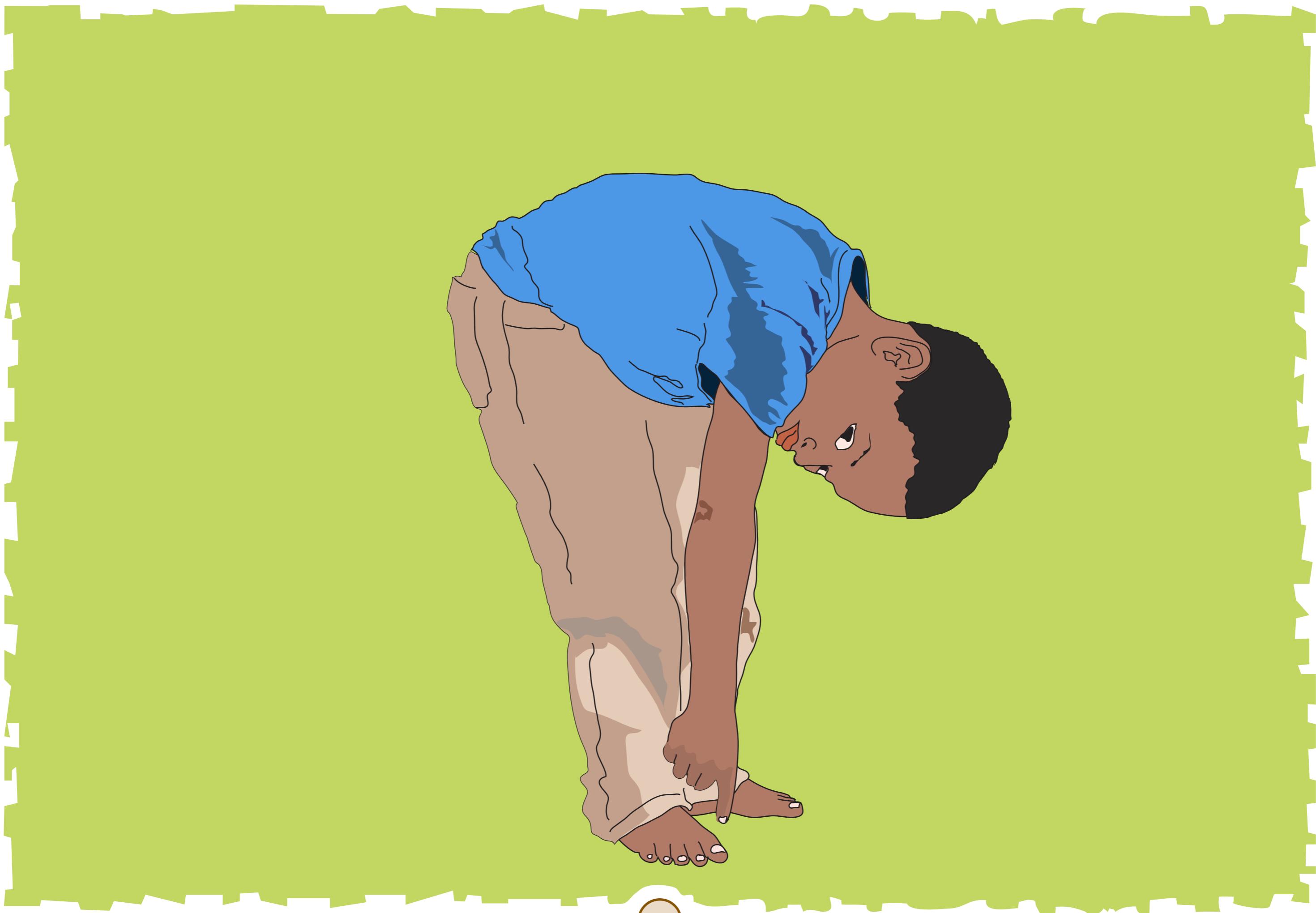

REPÚBLICA DE MOÇAMBIQUE
MINISTÉRIO DA EDUCAÇÃO E
DESENVOLVIMENTO HUMANO

USAID
DO PVO AMERICANO

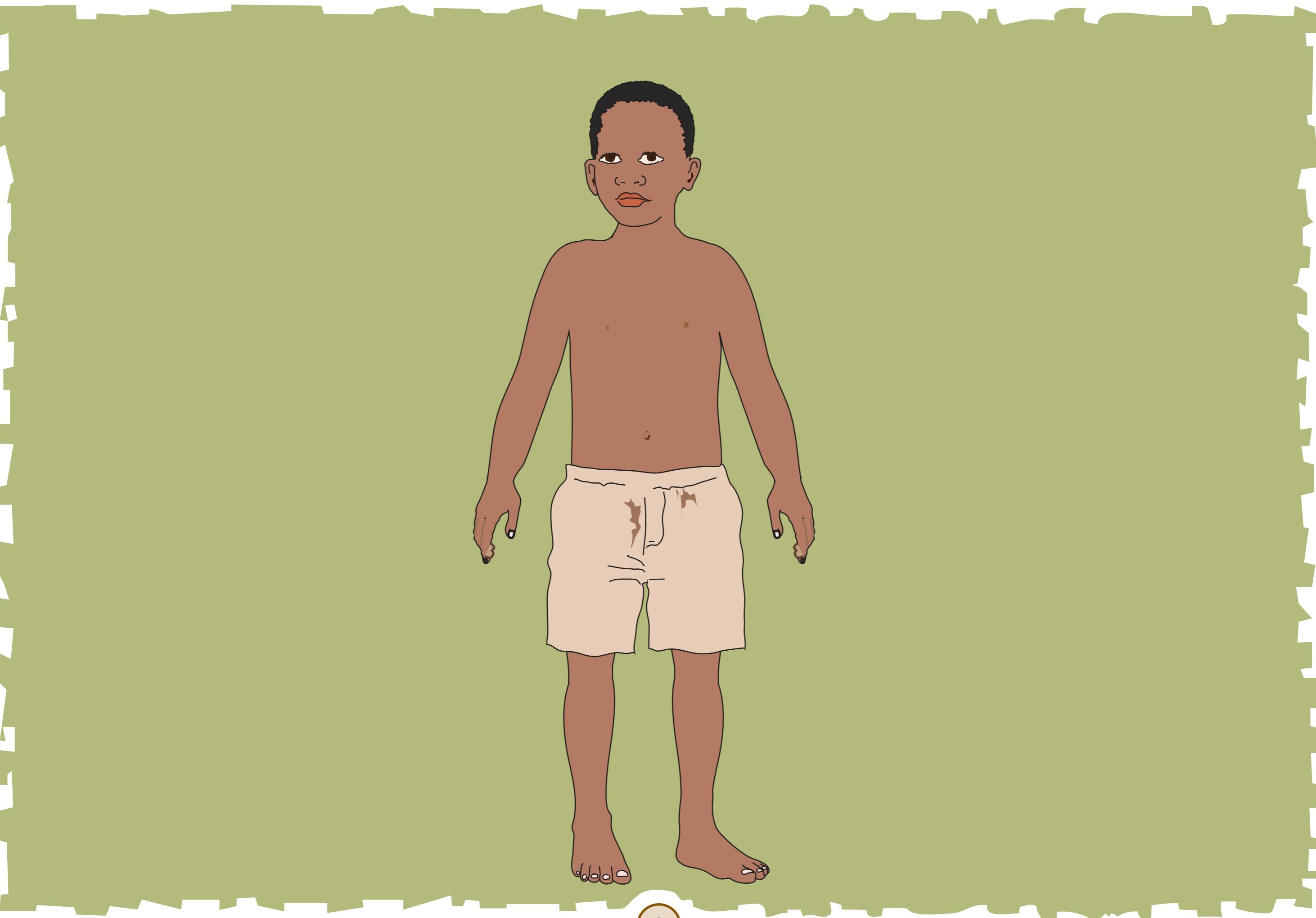
Amukwi araru awiwanana akala vamodha.
Alaba vamodha, edda vamodha oteene.
Amulabelaga patarawu mmodheene, wali
maningo.
Aweneya ali mada, mulomo na manyalo.
Siku nimodha, aroma opambiyana wi amuziwe
Baani mwa iyo onthiddeca mabasa.
Oteene anakula ddi miyo, ddi miyo.

6

Maru, puno na mento aniwa makaniya.
Aroma viina ovuzana oka-oka eraga:
Maru: Miyo viina mangwana ddinothiya wiwa.
Mento: Bayito, miyo kaddinoona elobo.
-Ddinfuna dduwoneni oziviya wenyu.
-Akala kavo onanvede mukwe mangwana.

Dhaano dhotedhene dha maningo dhiwakulela.
Makaniya aba kawodha wene opula.
Oteeene anfuna oziwa, yano ya maka-maka.
Eneca thima opitha akwaye oteeene.
Makaniya ayinapula eyimotha koko mmunazini.
Kakara-kakara! guu! maru awiwa oruma.
Nyeddo dhithamaga, mento awona koko.

Baba Vitori onologa na mwanaye Ruwi.

Vitori: Weyo ogavenya membesi onkosa nni?

Ruwi: Ddinroma osusula, ddigamala baddikweca meeno.

Vitori: Enofwanyela owabaga masiku oteene.

-Ngafuna wene dila biili va siku.

-Ciguwo na membesi, owaba deretu na sabawu.

-Ogamala viina wabale guwo dhokoddela.

Baba Vitori onologa na mwanaye Tati.
Tati oli na maye Mariya bagilatile.
Awene anologa bagilatile vabonddeni.
Vitori: Okoselege oyesa dhaano dha maningo.
Mariya: Ogwadda dhaala viina oluwa nthithi.
Vitori: Obarelege dhaano dhawo dhinaragale.
Mariya: Onekege mathaka mmentoni
ogavegaga.

Bibi Maariyo onotagiya ecirape na adhulaye.
Bibi Maariyo- Wakalawo munddimuwa dhayi.
-Worela vaddiddi, kiyaliwo elobo ya mujombela.
-Iyene kafuna okaliwana, wakala yeka.
-Siku nimodha oyikala muredda.
-Kawodha wene othidda elobo.
-Oromaa omukuwela mukwaye manyalo amweddiye

Tati, Ruwi na mukwawa Ali anowedda.
Andowa vatakulu alogaga na dila.
Sabwa ya dhinama dhinluma, dhintotiya eredda.
Tati- Mwanabwa enama ya bure vaddiddi.
-Agamuluma muthu, agamaguve odhowa
oxipitale
-Muthuya onowiwa opa viina onowuwa! Wuu-wuu
-Ninga mwanabwa sabwa ya veneno.
Ruwi- Mwanabwa, paaka, nowa, makako na
noriya.
-Dhinama dhabure vaddiddi, kayiyo dhowegana.
Ali- Ogalumiwa odhowe wapopiwe vowaguva
oxipitale.

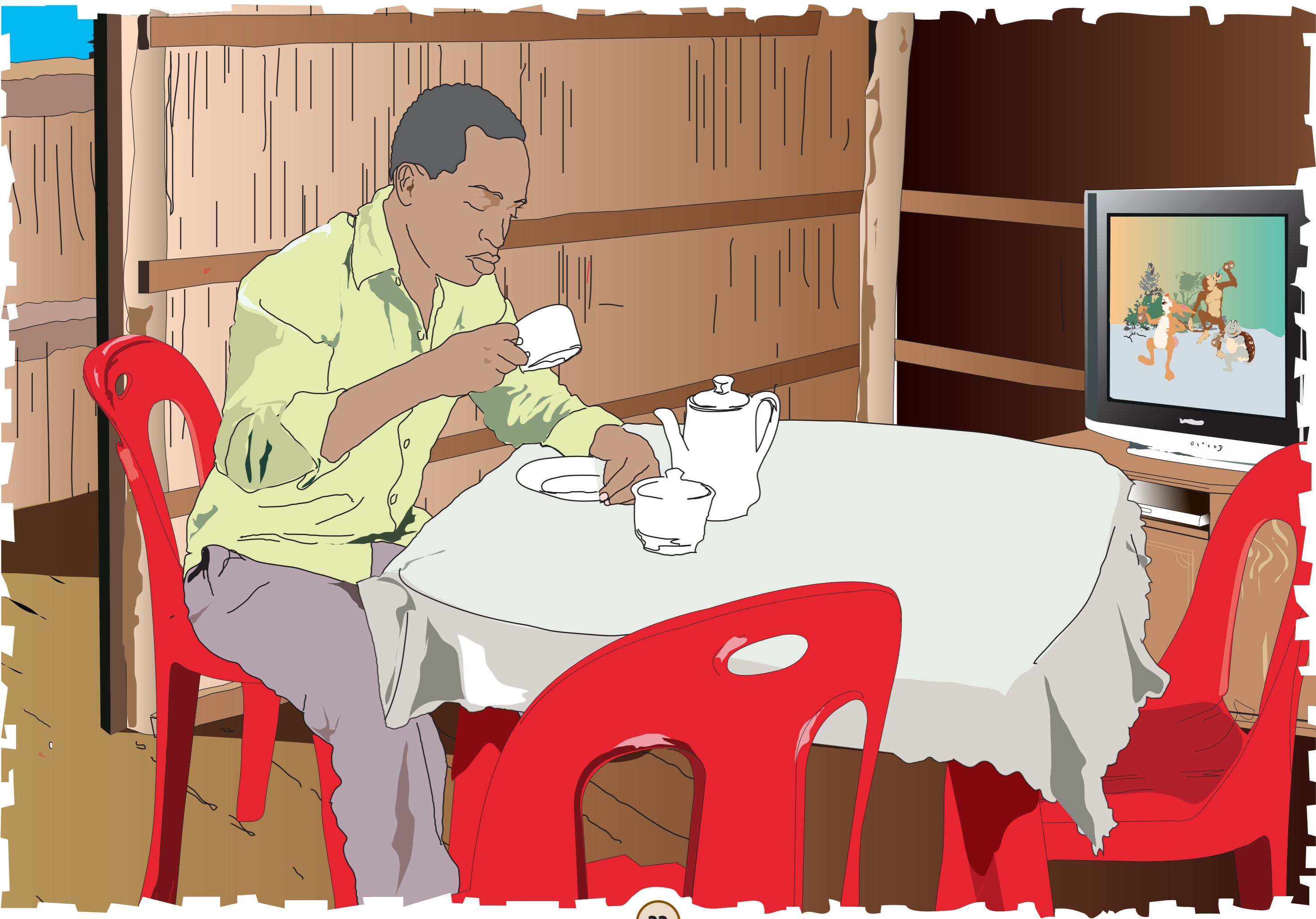

Tati, Ruwi na mukwawa Ali boleleya.
Anothiddamabasaavatakuluagaworuwaoxikoola.
Tati onosela vataku lu vetevene na museelo.
Ruwi na Ali ansuwa dhoobo bagaloga.
Ruwi:Osuwege deretu na sabawu dhobodha.
-Othawa dhinakane makura obe suzu.

Baba Juwawu onosuwa manyalo vatholoni.
Vali manje a bure viina ayinthamaga.
Manje a vatholoni obe a mmuretteni babure.
Anototiya maredda menjene sabwa ya mitipa.
Dhinkala mmanjenimwa dhihinoneya na mento.
Ninga minyoka, mitundu virungunya na dhiina.
Onorudda miriddo dhofila midhidhi dhotedhene.

Baba Juwawu onong'wa caya vameza.
Caya manje othereka anvundduriwa na sukari.
Ekalawo caya viina ya mataba yociliwa.
Enlimiwa kwathi ya Guruwe biciliwa nfwabirika.
Egamala ociliwa enowikiwa mmabudduni mang'no.
Enoguliwa eng'wiwaga na caya ya manje na
sukari.

